

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jiřiny Jislové a soudců JUDr. Heleny Koucké a Mgr. Štěpána Hnaníčka v právní věci žalobců **A) Karla B., nar. xxx**, bytem xxx, xxx, **B) Karla B., nar. xxx**, bytem xxx, xxx, **C) Petra B., nar. xxx**, bytem xxx, **D) Vladislavy B., nar. xxx**, bytem xxx, zastoupené opatrovníkem Karlem B. nar. xxx, bytem xxx, **E) Ivety F., nar. xxx**, bytem xxx, **F) Veroniky M., nar. xxx**, bytem xxx, **G) Stanislava K., nar. xxx**, bytem xxx, **H) Jolany K., nar. xxx**, bytem xxx, **I) Jana K., nar. xxx**, bytem xxx, **J) Stanislava K., nar. xxx**, bytem xxx, **K) nezl. Ondřeje K., nar. xxx**, bytem xxx, zastoupeného Jolanou K., nar. xxx, bytem xxx **L) Anny F., nar. xxx**, bytem xxx, **M) Tomáše K., nar. xxx**, bytem xxx, **N) Lucie K., nar. xxx**, bytem xxx, **O) Petra Š., nar. xxx**, bytem xxx, **P) Hany P., nar. xxx**, bytem xxx, **Q) nezl. Zuzany P., nar. xxx**, bytem xxx, zastoupené Hanou P., nar. xxx, bytem xxx, Ing. Stanislavem P., nar. xxx, bytem xxx, **R) Petra Š., nar. xxx**, bytem xxx, **S) Stanislava P., nar. xxx**, bytem xxx, všech právně zastoupených JUDr. Vlastou Miklušákovou, advokátkou se sídlem Zelený pruh 1294/50, 140 00, Praha 4, proti žalované **České pojišťovně a.s., IČ: 45272956**, se sídlem Praha 1, Spálená 75/16, o **plnění z pojištění**, k odvolání žalobců proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 10. srpna 2012, č.j. 22 C 132/2008 – 209,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se potvrzuje.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Rozsudkem ze dne 10.8.2012 soud I. stupně zamítl žalobu, již se žalobci domáhali, aby žalované bylo uloženo do tří dnů od právní moci rozsudku zaplatit žalobci A) Karlu B. částku 192.000,-Kč a 44,732,-Kč, žalobci B) Karlu B. částku 140.000,-Kč, žalobci C) Petru B. částku 140.000,-Kč, žalobkyni D) Vladislavě B. částku 140.000,-Kč, žalobkyni E) Ivetě F. částku 140.000,-Kč, žalobkyni F) Veronice M. částku 140.000,-Kč, žalobci G) Stanislavu K. částku 192.000,-Kč, žalobkyni H) Jolaně K. částku 192.000,-Kč a 11.916,-Kč, žalobci I) Janu K. částku 140.000,-Kč, žalobci J) Stanislavu K. částkou 140.000,-Kč, žalobci K) nezl. Ondřeji K. částku 140.000,-Kč, žalobkyni L) Anně F. částku 192.000,-Kč, žalobci M) Tomáši K. částku 140.000,-Kč, žalobkyni N) Lucii K. částku 140.000,-Kč, žalobci O) Petru Š. částku 192.000,-Kč, žalobkyni P) Haně P. částku 192.000,-Kč, žalobkyni Q) nezl. Zuzaně P. částku 140.000,-Kč, žalobci R) Petru Š. částku 140.000,-Kč, a žalobci S) Stanislavu P. částku 192.000,-Kč a 17.973,-Kč. O nákladech řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu a žalobcům uložil povinnost do tří dnů od právní moci rozsudku zaplatit České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 1 společně a nerozdílně náhradu nákladů řízení ve výši 24.640,-Kč.

Vyšel ze zjištění, že dne 4.1.2007 došlo k dopravní nehodě zaviněné řidičem Filipem H., při které došlo k úmrtí spolucestujících Jolany K., Tomáše Š. a Martina B.. Řidič Filip H. byl stíhán z důvodu že řídil vozidlo pod vlivem návykových látek, kdy na konci obce Libeň nepřizpůsobil rychlost jízdy vozidla a v pravotočivé zatáčce vyjel s vozidlem mimo komunikaci, kde narazil čelně do betonové konstrukce. Trestní stíhání vůči němu bylo odloženo z důvodu jeho smrti. Poškození s Filipem H. a dále s Martinou Š. a Davidem Č. trávili večer na diskotéce, ve společnosti konzumovali alkoholické a nealkoholické nápoje. Soud I. stupně vzal za prokázané na základě znaleckého posudku, že všichni cestující v autě nebyli připoutáni bezpečnostními pásy kromě řidiče. V krvi zemřelého Filipa H. byla zjištěna přítomnost 1,75 gr/kg etanolu, 101 mg/ml. metamfetaminu a 15,2 mg/ml. tetrahydrocannabinolu. Soud I. stupně aplikoval ust. § 6 odst. 1, odst. 2 písm. a) zák. č. 168/1999Sb. a § 444 odst. 3, § 449 odst. 2 a § 441 obč. zák. a dovodil, že na základě smlouvy o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem dopravního prostředku mají žalobci jako pozůstalé osoby právo domáhat se náhrady škody přímo na žalované. Výše nároků byla mezi účastníky nesporná. Žalovaná částečně nárok uspokojila, a to v rozsahu 20 %, ve zbytku jeho uspokojení odmítla s poukazem na závažná porušení povinností poškozených, která vedla ke spoluzavinění škody na zdraví, kterou utrpěli. Soud I. stupně dospěl k závěru, že žalovaní se pokud jde o nepoužití bezpečnostních pásů spolupodíleli na vzniku škody v míře 50 % a porušení prevenční povinnosti spočívající v tom, že si přisedli do vozidla k řidiči, který byl prokazatelně pod vlivem alkoholu a omamných látek v počtu převyšujícím počet povolených přepravovaných osob vystihuje dalších 30 % jejich spoluzavinění. Uzavřel, že již vyplacená výše odškodného v rozsahu 20 % odpovídá povinnosti k náhradě škody žalované a co do další části žalovaná za škodu neodpovídá, neboť tuto způsobili sami poškození. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 o.s.ř. a o nákladech státu soud rozhodl dle § 148 odst. 1 o.s.ř.

Proti rozsudku se včas odvolali žalobci. Namítali, že soud I. stupně bez náležitého dokazování a na základě víceméně stejného skutkového zjištění rozhodl zcela opačně než při prvním rozhodování. Vytýkali soudu I. stupně, že neprovedl výslech svědků, jež navrhli k objasnění, jak probíhal večer z hlediska vědomosti o požívání alkoholu či drog řidičem vozidla, popř. z hlediska opilosti poškozených. Soud I. stupně v rozsudku cituje prohlášení Moniky P. a Barbory P., které je v souladu s tvrzením žalobců o tom, že např. Jolana K. do styku s řidičem H. víceméně vůbec nepřišla, ale s tímto zjištěním se v rozsudku nijak

nevypořádává ani s tvrzením, že řidič H. nejevil známky požití alkoholu ani drog, což je v souladu se znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, vyžádaným v tomto řízení. Soud I. stupně neobjasnil nejasnosti ohledně možné vzájemné neutralizace účinků alkoholu a drog, resp. jejich míry a v podstatě se přiklonil k důkazu posudkem v trestním řízení aniž by vysvětlil proč. Soud I. stupně neprovedl posudek z forensní biomechaniky a toxikologie, ač i k tomu byl odvolacím soudem veden resp. odpovídajícím způsobem v rozsudku nezdůvodnil, proč tak neučinil, ač tyto posudky by byly s to zřejmě postavit najisto či lépe objasnit otázku ovlivnění účastníků nehody alkoholem, tak otázku, jaký vliv mělo na následky nehody nepřipoutání pásy a větší počet osob ve voze. Spoluzavinění poškozených soud hodnotí bez ohledu na nedostatek odborných zjištění nepřipustnou volnou úvahou. Z těchto důvodů odvolatelé navrhli, aby odvolací soud rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém vyjádření navrhla potvrzení rozsudku z důvodu jeho věcné správnosti.

Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně dle § 212 a § 212a o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalobců není opodstatněné.

Soud I. stupně si opatřil postačující podklady pro to, aby mohl ve věci zodpovědně rozhodnout. Jeho skutková zjištění je správná a soud I. stupně nepochybil ani v právním posouzení věci.

V řízení bylo prokázáno, že rodinným příslušníkům žalobců byla způsobena škoda provozem dopravního prostředku (osobního automobilu). Je proto dána odpovědnost provozovatele podle ust. § 427 obč. zák. a rovněž odpovědnost řidiče podle § 420 obč. zák. Podle zák. č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla ve znění pozdějších předpisů se pojištění odpovědnosti vztahuje na každou osobu, která odpovídá za škodu způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě. Odpovědnost podle § 427 obč. zák. ani podle § 420 odst. 1 obč. zák. nevylučuje možnost spoluzavinění poškozeného (§ 441 obč. zák.). Žalovaná je pasivně legitimována při odškodňování nároků žalobců podle ust. § 9 zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

Z výsledků řízení před soudem I. stupně je nepochybné, že vozidlo řídil řidič, který byl pod vlivem návykových látek, nepřizpůsobil rychlost jízdy vozidla a v pravotočivé zatáčce vjel s vozidlem mimo komunikaci, kde čelně narazil do betonové konstrukce vjezdu na pozemek. Při dopravní nehodě došlo k úmrtí Jolany K., Tomáše Š. a Martina B.. Požití návykových látek u řidiče bylo prokázáno trestním spisem, jímž byl proveden listinný důkaz – ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví toxikologie vypracovaného v trestním řízení vyplývá, že množství návykových látek, jež požil (1,75g /kg etanolu, pervitin, marihuana a extáze) ovlivnilo jeho chování zcela zřejmě a viditelně. Podle uvedeného znaleckého posudku po požití pervitinu dochází při řízení motorových vozidel k jízdě bez zábran, k jízdě s vysokou rychlostí, k přecenění vlastních schopností (nekritičnost, nervozita, podrážděnost) a ke zvýšené citlivosti na oslnění. Po požití marihuany dochází při řízení motorových vozidel k poruše koncentrace a pozornosti, prodloužení reakčního času, řidič mění rychlost jízdy, odchyluje se od přímého směru, špatně vnímá barvu signálních světel. Odvolatelé se v odvolání pokoušejí vyvracet závěry uvedeného znaleckého posudku a odkazují na závěry v znaleckého posudku z oboru zdravotnictví Ústavu soudního lékařství, který byl vyžádan v řízení před soudem I. stupně. Odvolací soud se však s jejich vývody neztotožňuje. V uvedeném znaleckém posudku se podává, že při vzájemném působení etanolu

a methamphetamine na centrální nervovou soustavu člověka může dojít k částečné neutralizaci účinků jednotlivých psychotropních látek na centrální nervovou osobu, a proto osoby, které usedly do automobilu s řidičem H. nemusely rozpoznat, že je pod vlivem alkoholu a drog, zejména byly-li samy pod vlivem alkoholu. Nelze přehlédnout skutečnost, že dle znalců se jedná pouze o možnost neutralizace těchto účinků a nelze usuzovat, že by se tak dělo vždy přičemž dle znalců může dojít k neutralizaci účinků psychotropních látek na centrální nervovou soustavu pouze částečně. Jedná se o spekulaci znalců, jež nevychází z konkrétních skutkových zjištění. Skutečnost, že řidič nepřizpůsobil rychlost jízdy vozidla a vjel v pravotočivé zatáčce s vozidlem mimo komunikaci přičemž čelně narazil do betonové konstrukce vjezdu na pozemek, svědčí naopak o tom, že k žádné takové neutralizaci účinků jednotlivých drog na centrální nervovou soustavu řidiče v uvedeném konkrétním případě nedošlo. Není pochybností, že požití těchto látek řidičem bylo prvotní příčinou škody. S ohledem na důkaz trestním spisem, nepovažuje odvolací soud ve shodě se soudem I. stupně za potřebné doplnit dokazování vyžádáním dalšího znaleckého posudku z oboru toxikologie.

Osoby, které nastoupily k řidiči, musely mít vědomost o opilosti řidiče i o požití drog, jež muselo být před jízdou viditelné. Soud I. stupně nepochybil, když nevyšlechl Moniku P. a Barboru P. k osvětlení průběhu celého večera, když z obsahu spisu Policie ČR je tento průběh zřejmý. Osoby, odcházely z diskotéky v časných ranních hodinách, kdy bylo možno předpokládat požívání alkoholu. David Č. den po dopravní nehodě před policejními orgány vypověděl, že v 21,30 hod odešel na diskotéku do Okrouhla. Uvnitř seděl s řidičem vozu, Martinem T. (zřejmě B.), s Jolanou K. a s její kamarádkou (zřejmě Martinou Š.) a s Tomášem Š. a „pilo se“. Filip H. a další, co byli u stolu se dohodli, že se někam pojedou, asi k H. do Zlatník, kde Š. měl svoje auto. Osoby, které popíjely s řidičem na diskotéce tedy musely vidět, že požívá alkoholické nápoje a počínaly si lehkovážně, když nastoupily do vozidla k řidiči, který požil alkoholické nápoje a omamné prostředky. Rovněž porušily zákonem stanovenou povinnost použít bezpečnostní pás, která je výslovně upravena v § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 361/2000 Sb. o provozu o pozemních komunikacích. Svým chováním, kdy do vozidla nastoupil větší počet osob, než kolik byl počet povolený, zvýšily riziko ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Soud I. stupně správně vzal v úvahu příčiny vzniku škody na straně poškozených. Závěr soudu I. stupně, že jejich spoluzavinění na škodě je dáno v rozsahu 80% je správný. Odvolací soud dospěl k závěru, že 50% představuje skutečnost, že nastoupili k řidiči, který před jízdou pil alkoholické nápoje a požil drogy o čemž měli vědomost a zbývajících 30% představuje nepřipoutání se bezpečnostními pásy, jakož i větší počet osob v automobilu, než je počet povolený. Poškození mohli vzniku škody zabránit, pokud by nenastoupili do vozidla s opilým řidičem, případně mohli snížit riziko vzniku škody, pokud by byli připoutáni bezpečnostním pásem.

Veden těmito úvahami odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve výroku o věci samé i v akcesorických výrociích o nákladech řízení podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrdil.

O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle § 142 odst. 1 a § 224 odst. 1 o.s.ř.. Vzhledem k tomu, že žalovanému v tomto stádiu žádné náklady řízení nevznikly vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně, a to pouze za podmínek uvedených v § 237 a násl. o.s.ř..

V Praze dne 14. května 2013

Mgr. Jiřina J i s l o v á v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zdeňka Vašková